

100 ára gamalt skip troytir nýggj fiskaslog:

Á trolveiðu eftir krill við sluppini Westward Ho

Á nýggjari royndarveiðu við krilltrolli við 100 ára gamlari slupp! Hvør skuldi trúð ti?

Ju vist er tað veruleiki. Í vikuni slapp sluppini Westward Ho at royna seg sum trolskip inni á Gøtuvatn. Henda roynd varð gjord sum ein liður í ætlanini hjá Knút Nolsøe í Havn at fara undir lönandi veiðu eftir krill og æti. Hetta er millum minstu djór, ið eru í havinum.

Tað hava ikki verið gjørdar royndir at fara undir lönandi vinnu eftir hesum djórum á okkara leiðum fyrr.

Tó hava tað leingi verið gjørdar royndir eftir bæði æti og krill sum ein liður í vanligum fiskiroyndum. Hesar royndir eru gjørdar við glupi.

Russar og japanesarar hava stór verksmiðjuskip liggjan í suðuratlantshavinum, har tey veiða krill. Hetta

er fiskur, sum er munandi minni en rækja og verður nýttur í matvøruindustri m.a. til at geva lit og smakk. Eisini verður tað nýtt sum fødur til aling.

Farið varð úr Havn týskvöldið og leiðin gekk inn á Gøtuvatn. Har høvdu menn sæð rættliga fitt av æti fyra á degnum. Ætlanin við hesum túrinum var fyrst og fremst at royna sjálvt trollið. Har lá so sluppini og andevdi og menn riggaðu trollið til. Tað varð koyrt út truggjar ferðir, og tað riggaði. Trollið visti seg at skikka sær væl í sjónum.

Nú omlaði hann veðrið, so ætlanin at leita eftir krill og æti varð av ongum. Men ætlanin við túrinum: at royna trollið, var rokkin.

Talan er um eitt sonevnt kombinerað æti og krilltroll.

Tað er gjørt í Føroyum eftir japanskari tekning. Tá feroyingar voru í Japan í fjór at hyggja eftir fiskivinnu, aling o.o. har, nýtti Knút Nolsøe høvi til at leita fram tilfar um japansku krillveiðuna í Antarktis. Á fiskideildini á universitetinum í Tokio fekk hann fatur á øllum tekningum til krilltrollið.

Síðani japansferðina hevur verið arbeitt uppá fyrsta feroyska krilltrollið. Tað er gjørt á Vónavirkinum, og har hevur Otto Dam staðið fyri arbeiðinum og annars hevur Knút Nolsøe riggað go roynt trollið.

Tað serliga við hesum trolinum í mun til onnur trol er, at tað kann veiða fisk, sum 11 mm meskar kunnu taka. Trollið er bygt sum eitt kassatrol við tveimum dilyndrískum posum, ein við 4 mm meskum

til krill og ein við 1 mm meskum til æti.

Trollið kann sostatt brukast til bæði krill og æti við at byta posarnar. Tað kann eisini nýtast til bæði samstundis.

Nú man onkur spyrja, hvussu ein slupp við litlari tógorku kann sleipa eitt slíkt trol. Til tað er at siga, at tað skal ikki nogv tógkraft til at veiða krill og æti. Hetta eru fiskaslog, sum flyta seg ogvuliga litið. Tey flyta seg við streyminum og vindinum. Tað er sostatt ikki neyðugt annað enn at drifta seg iðgjnum ein ætisverm.

Bæði æti og krill finnast undir Føroyum í stórum nogdum. Vit siggja tað serstakliga, tað goðveður er. Ta kemur tað heilt uppi havvirkflatuna. Sjøgvurin er blóðreyður, har æti er, og har

heldur eisini fiskur, fuglur og hvalur til.

Nú er so tað fyrsta krill og ætitrollið veruleiki. Nú er so tað fát nakað í trollið. Hetta skal so gerast í næstum. Men hvussu við veiðuni! Hvør skal keypa hana, og hvat skal hon nýtast til?

Knút Nolsøe: — Krill og æti veður brukt í samband við matvørur og í samband við føður. Vit fara í fyrstu syftu at leggja dent á at veiða krill og æti til føður til fiskaalngina.

Hesi bæði fiskaslog eru av avgerandi tydingi fyri at tann aldi fiskurin fær rætta litin og smakk.

Hetta hevur ikki minst at siga, nú vit hava frætt, at felagsmarknaðurin heilt skjótt fer at seta í gildi reglur um bann móti at nýta syntetisk litvni í øllum matvørum.

Her kann so krill og æti koma í staðin og verða enn betri.

Knút Nolsøe upplýsir annars, at skipið Plankton er bygt til m.a. hesa veiðu. Skipið er utgjørt við einum ætiskiljara (separator). Hesin skiljarin kann nýtast í veiðuni eftir krill og æti umframt trollið.

Sjøgvurin verður rætt og slætt pumpaður innanborðað og so verður krill og æti skilt frá. Royndir eru gjørdar við skiljaranum, men ætlanin er at halda fram í ar við hesum royndum.

Knút Nolsøe sigur at enda, at ætlanin er at gera enn ein tur við sluppini. Tá skulu bert seglini nýtast sum tógkraft, og ta eru so oljutræiðslurnar ongar.

jan.

Myndirnar eru frá royndartúrinum við krill- og ætitrolinum

Nýtt:

Føroyskar fiskavørur til Japans

Føroya Fiskasøla útflutti í tíðarskeiðinum juni-mai 1981-82 tilsamans 92.216 tons av fiski og fiskavørum til eitt virði uppá 1004.357 milliard kronur. Sammett við sama tíðarskeið 1980-81 er hetta ein vøkstur í

16,83% og í virði uppá 38,52%. Taka vit so nokur av fiskaslogunum so visa hagtølini frá Fiskasøluni: Útflutningurin av frystum toski er vaksin við goðum 80 mill. kr., frystari vøru

við 13 mill. kr., frystum upsa við umleið 40 mill. kr., frystum svartkalva við 7 mill. kr., frystari jakupskel við hálvari mill. kr., frystum laks við 33 mill. kr., frystum slegvi við 3 mill. kr., frystum fars við 12 mill. kr., saltfiski við

93 mill. kr., royktari hysu við 4 mill. kr., pilkaðum rækjum við 4 mill. kr. og av ymiskum frystum fiskavørum er útflutningurin vaksin við 28 mill. kr.

Tey fiskaslog, sum Fiskasølan hevur selt fyri minni penga í

nevnda tíðarskeiði eru: Frystur hemari við 1 mill. kr., isaður kongafiskur við 3 mill. kr., kokaðar rækjur við 26 mill. kr. og raar rækjur við 7 mill. kr.

Sum nakað nýtt kann nevast, at tað

eru seld 14 tons av ymsum frystum fiskavørum til Japans fyri 49.000 kronur.

Størstu keyparalöndini eru USA, Bretland, Frakland, Vesturtýskland, Danmark og Spania.